

Evrovinjeta III: v Alpah brez cestnih pristojbin za tovorna vozila

Kompromisni predlog za evrovinjeto: v Alpah se onesnaževanje okolja zaradi njega ne bo kaj prida zmanjšalo.

Odbor za promet v Evropskem parlamentu je sprejel osnutek direktive, po kateri naj bi špediterska podjetja na območju EU v prihodnje lahko začela plačevati stroške okoljske škode. Kljub temu pa je za okoljske organizacije omenjeni osnutek še vedno premalo dodelan, predvsem, ko gre za območje Alp.

Kot predvideva omenjeni osnutek novelirane direktive o evrovinjeti, bodo tovorna vozila za uporabo avtocest plačevala cestno pristojbino in poleg tega prvič tudi manjšo takso za kritje eksternih stroškov, ki nastajajo zaradi hrupa in onesnaževanja zraka. Po mnenju okoljevarstvenih organizacij pa ukrepi niso dovolj ambiciozno zastavljeni, poleg tega pa naj bi v njih obstajale številne vrzeli. Občutljiva območja, kot so Alpe, naj bi bila premalo upoštevana, tisti, ki so pogosto na cesti, pa naj bi imeli celo zagotovljene popuste. Za naložbe v alternativne prometne projekte na območju Alp bi bilo sicer na podlagi novelirane direktive mogoče pobirati dodatno takso, stroški za škodo, ki jo povzročata onesnaževanje zraka in hrup, imajo sedaj tudi nekoliko višjo zgornjo mejo kot v ravninskih predelih. V primerjavi z dejanskimi stroški nastale okoljske škode pa to še zdaleč ni dovolj, je prepričana Heike Aghte iz združenja Bündnis LSVA für Europa. Poleg tega je odbor za promet zavrnil multiplikator 5 za stroške zaradi hrupa na gorskih območjih, poslanci pa so zavrnili tudi predlog, da se poleg pristojbin za eksterne stroške lahko zahteva plačilo takse, ko gre za območje Alp kot posebno občutljiv prostor. Takso naj bi plačevali le največji onesnaževalci, in sicer tovorna vozila razreda EURO 0 do 3, ki pa se v Alpah skorajda ne pojavljajo več.

Pa vendarle: "Novelirana direktiva o evrovinjetah bo vsaj pokazala, katere možnosti so izvedljive," pojasnjuje Heike Aghte. Dodatne birokratske ovire, ki bi zelo otežile internalizacijo eksternih stroškov v prometu, so poslanci zavrnili. Tudi za območja, kjer so pogosti prometni zastoji, se lahko zaračunajo stroški zastojev do osem ur. Ti so za 200 odstotkov višji, kot so stroški v času, ko zastojev ni.

Navsezadnje bi se morala Komisija EU zavezati, da bo tudi na temo internalizacije stroškov varstva podnebja in izgube biotske raznovrstnosti predlagala ustrezno zakonsko besedilo. Evropski parlament bo o direktivi o cestnini za tovorna vozila glasoval na junijskem plenarnem zasedanju, jeseni pa bo o tem vprašanju ponovno razpravljal Evropski svet.

Vir: www.eu-koordination.de/umweltnews/news (de), www.lsva.eu/EU/110410-vignette-vote.html (de), www.actu-environnement.com/ae/news (fr)

Vsebina

[Evrovinjeta III: v Alpah brez cestnih pristojbin za tovorna vozila](#)

[Skupna kmetijska politika za Alpe](#)

[Nagrada za povezane habitate](#)

[Liga prvakov v rabi obnovljivih virov energije](#)

[Spektakularna nova montblanška vzpenjača](#)

[O tem in onem](#)

[Prireditve](#)

[Saj ni res, pa je!](#)

Skupna kmetijska politika za Alpe

Nova kmetijska politika EU naj v večji meri upošteva varstvo okolja in posebne pogoje za kmetijstvo v Alpah.

Prilagojena razmeram na ravninskih predelih in pomanjkljiva predvsem z vidika varstva biotske raznovrstnosti. Prav tako tudi okoljska izravnalna plačila skorajda niso povezana s konkretnimi ekološkimi cilji.

Svet in Evropski parlament bosta v prihodnjem letu glasovala o novi SKP za obdobje 2014-2020, ki v proračunu EU zajema okoli 40 odstotkov.

Vir in nadaljnje informacije: www.bmelv.de/SharedDocs/Pressemitteilungen (de), www.vzsb.de/pdf (en), www.laendlicher-raum.at/article/articleview (de)

V Bruslju/BE bodo razpravljali o novi skupni kmetijski politiki (SKP). Ker mora le-ta upoštevati tudi posebne razmere, ki veljajo za alpsko kmetijstvo, so se ministri in ministrice alpskih držav sredi aprila sestali na mednarodni konferenci o kmetijstvu na gorskih območjih, ki je potekala v Oberammergau/D. Ob tej priložnosti so podpisali skupno izjavo. Avstrija, Francija, Italija, Nemčija, Slovenija in Švica se v njej zavezujejo, da bodo spoštovale načelo "varovanja z rabo". Običaji in obrt se bodo namreč lahko ohranili le z aktivno kmetijsko dejavnostjo, ki lahko prispeva tudi k razvoju turizma in zagotavlja minimalno poselitve. V izjavi iz Oberammergau/D so države med drugim izrazile pripravljenost za skupno pripravo ukrepov za ravnanje s posledicami globalizacije in podnebnih sprememb ter za skupno trženje kmetijskih pridelkov. Kot je dejala Ilse Aigner, nemška zvezna ministrica za kmetijstvo, bi lahko predlogi konkretno obliko dobili v platformi Alpske konference za gorsko kmetijstvo. V Društvu za varstvo gorskega sveta so prepričani, da so bile Alpe premalo upoštevane v dosednji SKP, ki je bila

Nagrada za povezane habitate

V okviru XI. Alpske konference je nagrado med drugim prejela tudi berchtesgadensko-salzburska regija na nemško-avstrijski meji.

V Alpah si osem regij intenzivno prizadeva za povezovanje habitatov živali in rastlin, in sicer med drugim tudi narodni park Mercantour/F ter regionalni park Alpi Marittime/I in območja t. i. retijskega trikotnika med Italijo, Švico in Avstrijo. Regije si za uresničevanje priporočil, ki izhajajo iz protokola Alpske konvencije o varstvu narave, najpogostejše prizadevajo na čezmejnih ravneh. Okoljski ministri in ministrice pogodbenic so zato osmim pilotnim regijam letos podelili nagrado za njihova prizadevanja na področju povezovanja življenjskih prostorov. Pet regij poleg tega sodeluje v skupnem evropskem projektu Econnect.

Na spletni strani projekta lahko na podlagi različnih meril za vsako regijo posebej izračunate in prikažete območja, po katerih je možno neovirano gibanje izbranih živalskih vrst ter območja, kje selitvene poti prekinjajo ovire večjih razsežnosti (naselja, prometna infrastruktura itd.). Vir in nadaljnje informacije: www.alpine-ecological-network.org/news/4375 (en), www.econnectproject.eu (de/en/it/fr)

Liga prvakov v rabi obnovljivih virov energije

Francoski Chambéry je zmagovalac polfinala francoske lige prvakov (Champions League) v rabi obnovljivih virov energije. Alpsko mesto leta 2006 se bo sedaj za naslov najboljšega potegovalo v evropskem finalu, in sicer v kategoriji "srednje velika mesta" skupaj z dvema južnotirolskima krajema: finalist v kategoriji "majhne občine" Brunicom/Brunneckom in tretjeuvrščeni v kategoriji "les" Dobbiacom/Toblachom. Nagrajen je bil tudi Chambéry, saj se to mesto že dlje časa prizadeva za fotovoltaike in sončno energijo in se zavzema za preusmeritev lastnih ogrevalnih sistemov na obnovljive vire energije.

Namen lige prvakov v rabi obnovljivih virov energije, ki jo od leta 2009 organizirajo v šestih evropskih državah, je mestom omogočiti tako primerjavo svoje politike na tem področju z drugimi kot prenos znanja. Merilo za ocenjevanje je zmogljivost biomase in sonca na prebivalca. Poleg celotne ocene obeh natečajev v skupini "sončna energija" in "les" obstajajo - ne glede na velikost sodelujočih občin - štiri kategorije. Razglasitev zmagovalcev letošnje lige prvakov bo 2. junija 2011 v Pragi/CZ.

Vir: www.res-league.eu/fr/french-league (fr/en/de)

Spektakularna nova montblanška vzpenjača

Za novo vzpenjačo, ki bo obiskovalce vozila iz Courmayeurja/I na goro Helbronner Spitze, je temeljni kamen že položen. Stekleno-jekleni kolos, katerega stroški gradnje so ocenjeni na več kot 100 milijonov, naj bi čez štiri leta nadomestil staro vzpenjačo, zgrajeno v štiridesetih in petdesetih letih. Na novo naj bi zgradili tudi spodnjo, srednjo in zgornjo postajo z restavracijami, kinodvorano in muzejem. Vzpenjača bo imela okrogle, povsem zastekljene in vrteče se kabine, letno pa naj bi s spodnje postaje v Entrevesu/I na Helbronner Spitze, ki leži na 3452 m. n. v., prepeljala okrog 300.000 ljudi - štirikrat toliko, kot jih prepelje danes. Na zgornji postaji nameravajo zgraditi vrtečo platformo premera 14 metrov. Kdor si bo upal, se bo lahko sprehodil po ledeniku ali pa kar v copatih ali visokih petah občudoval mogočni Mont Blanc. Do Torinske kočje, ki leži na 3335 m. n. v., se bodo obiskovalci pripeljali s posebnim dvigalom po jašku, vklesanem v granitno skalo.

Naravovarstveniki so naravnost osupli zaradi izrednih količin jekla in betona, namenjenih za gradnjo novega objekta, in zahtevajo posodobitev stare vzpenjače, ki ne bi smela povečati že danes izredno velikega pritiska turističnih dejavnosti na visokogorsko okolje.

Vir: www3.lastampa.it/costume/sezioni/articolo (it), <http://mountainwilderness.it/mw/campagne> (it).

O tem in onem

Belgijska pomoč varstvu Alp

Na začetku leta je bilo v Belgiji ustanovljeno društvo ALPY - Alpen en Pyreneen, Ontdeken en Ondersteunen, ki si prizadeva za uveljavitev trajnostnega razvoja v Pireneji in Alpah. ALPY vidi svojo vlogo zlasti v povezovanju med ravninskimi predeli in gorskimi območji ter ozaveščanju ljudi o ekoloških in zlasti kulturnih posebnostih obeh evropskih gorstev. V ta namen društvo organizira razstave, predavanja in filmske večere, na programu pa se najde prostor tudi za kulinarčne dobrote.

Več informacij na <http://alpyvzw.wordpress.com> (de/fr/it/es).

Počasnejša vožnja po montblanški avtocesti

V francoski dolini Vallée de l'Arve so predstavili prve ukrepe iz načrta za varovanje ozračja, nekatere od njih pa naj bi začeli izvajati že do konca leta. To velja tudi za ukrep povečanja omejitve hitrosti za 20 kilometrov na uro, ki bo veljal za vse tipe avtomobilov. Počasneje bo treba voziti tudi na avtomobilski cesti: najvišja dovoljena hitrost je zdaj znižana na 110 km/h. Ukrep velja le pozimi v dolinskih predelih. CIPRA je že v času priprave akcijskega načrta za podnebje izrazila zahtevo, da je najvišja dovoljena hitrost na vseh avtocestah celo leto 100 km/h, saj bi bilo tako mogoče zmanjšati količine izpušnih plinov ter in finih prašnih delcev.

V dolini Vallée de l'Arve poleg tega načrtujejo tudi uvedbo spodbud za obnovo starih ogrevalnih sistemov, saj so ti odgovorni za približno 50 odstotkov izpustov toplogrednih plinov.

Vir in druge informacije: www.lemessenger.fr/Actualite/Faucigny/2011/04 (fr), www.cipra.org/sl/alpmedia/staliska/103/?set

S skupnimi močmi za ohranitev gorskih gozdov!

Leto 2011 je mednarodno leto gozdov in evropsko leto prostovoljstva. Obe temi združuje fundacija Bergwaldprojekt (Projekt ohranjanja gorskih gozdov), ki zainteresiranim omogoča, da teden dni preživijo v eni od šestih evropskih držav in sodelujejo pri varovanju, negi in ohranjanju tamkajšnjih gozdov. V tesnem sodelovanju z lokalnimi gozdarji bodo udeleženci med drugim pomagali pri sečnji in sajenju dreves, postavljanju zaščitnih ograj pred obgrizenjem in lupljenjem ali popraviljanju poti - gre torej za pomembno delo, predvsem na gorskih območjih, kjer gozd izpolnjuje naloge, ki varujejo življenja.

Fundacija Bergwaldprojekt, ki je bila ustanovljena leta 1987 v Švici, med drugim pa vsako leto izvaja več kot 130 projektov v Avstriji, Lihtenštajnu, Nemčiji, Ukrajini ter v Španiji.

Vir in nadaljnje informacije na www.bergwaldprojekt.ch (de)

Okolju prijazne nočitve v Alpah

Na pogorju Muottas Muragl nad švicarskim letoviščem Pontresina so pred kratkim odprli prvi plusenergijski hotel v Švici. Tradicionalni, 103 leta star visokogorski hotel na 2546 m. n. v. je bil prenovljen na podlagi inovativne energijske zasnove in pridobil certifikat švicarskega gradbenega standarda Minergie. Za sistem ogrevanja uporabljajo v hotelu sončno energijo. Tudi v nemškem Allgäu si prizadevajo, da bi njihovi gostje preživljali podnebju nevtralne počitnice. V Hopfn am See celotno količino izpustov CO₂ v času, ki ga hotelski gostje preživijo pri njih, poskušajo zmanjšati in nadomestiti z različnimi finančnimi spodbudami, povezanimi s prihodom gostov v kraj z vlakom ali električnim avtomobilom, z uporabo zelene elektrike, lastno toplarno in biokuhinjo.

Vir: www.saremba.com/saremba/aktuelles/meldungen (de), www.fanzun.ch/fileadmin/user_upload (de)

Odstranitev cestišča obeta napredek

V švicarskem kantonu Ženeva so se odločili, da bodo odstranili cestišče, ki je doslej ločevalo naravna rezervata Marais des Crêts in Marais de Fontaines na območju med Meyrinom v Švici in francosko mejo. Gre za prvi tovrstni primer v Švici in obenem vzorčni projekt za alpski prostor. Z vzpostavitev prvotnega stanja je nastal 15 ha velik, strnjen življenjski prostor. Na tamkajšnjih mokriščih živijo številne vrste dvoživk, ki so uvrščene na sezname ogroženih živali.

Akcija je nastala na pobudo organizacije Pro Natura in kantona Ženeva in je del okoljevarstvene kampanje Pokrajine za življenje, katere cilj je opozoriti javnost na drobitev in pozidavo dragocenih naravnih habitatov.

Vir: www.espaceatagnin.ch/ (fr), www.pronatura.ch/content/index (de), <http://naturschutz.ch/news> (de)

Prireditve

Demonstracija/akcija: **5. Mednarodni festival alpskega cvetja.** 21.5.2011 – 4.6.2011. Bohinj. Jezik: de, en, sl. Organizira: Turizem Bohinj, Bohinjska Bistrica/SI.
Informacije: www.bohinj.si/alpskocvetje/index.php.

Delavnica/seminar: **Workshop "Development of modeling methods for the ecological networks suitability assessment".** 15.6.2011 – 17.6.2011. Romania (the venue will be specified later). Jezik: en. Organizira: ALPARC Netzwerk Alpiner Schutzgebiete, Secrétariat permanent de la Convention alpine: Task Force Espaces Protégés, Chambéry/FR.

Ekskurzija: **The Super Alp! 5.** 4.7.2011 – 12.7.2011. CH, F, I, A, SL. Jezik: en. Organizira: Ständiges Sekretariat der Alpenkonvention, Goldenes Dachl, 1. Stock, Innsbruck/AT.
Informacije: www.alpconv.org/documents/Permanent_Secretariat/superalp5/superalp5.pdf.

Konferenca/kongres: **Climate Change in High Mountain Regions.** 29.8.2011 – 1.9.2011. Salzburg. Jezik: en. Organizira: ZAMG Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik, Wien/AT.
Informacije: www.sic-adapt.eu/fileadmin/user_upload/Events/Programm_2011_08_29-09_01_Climate_Change_in_High_Mountain_Regions.pdf.

Konferenca/kongres: **Razvoj zavarovanih območij v Sloveniji.** 27.10.2011 – 28.10.2011. Lipica. Jezik: sl. Organizira: Zrc Sazu Geografski Inštitut Antona Melika, Ljubljana/SI.
Informacije: odmev.zrc-sazu.si/rrs/.

Slikovni material: © mendyk.net / flickr.com, Natura 2000 Projekt Ludescherberg, Bertechsgaden National Park

Saj ni res, pa je!

... Kot lahko preberemo v zadnji številki strokovne revije Geology, so Alpe v zadnjem času zrasle - in to kar hitro. Najvišje evropsko gorovje je v zadnjem milijonu let v višino poskočilo za sedemsto petdeset metrov. Za geološko znanost je to kratka doba. Zmeren je torej tudi čas, ki ga Mont Blanc pri tako hitri rasti še potrebuje, da bi lahko postal ponosen pettisočak, to pa je 253.333 let. Nedvomno lepa priložnost za planinstvo in turizem! In ledeniki - ali ne bi na takih višinah podnebnim spremembam lahko kljubovali tudi oni? Če le ne bi bilo vetra, sonca, snega in dežja, ki vsakokrat izničijo poskuse Alp, da bi postale še višje ...

Vir: <http://geology.gsapubs.org/content/39/5/447.abstract> (en), <http://derstandard.at/1303291291976> (de)